

BILAG 1

GUIDE TIL AKTØRMAPPING

FOREBYGGENDE
OMRÅDEBASERET
INDSATS MOD
NEGATIV SOCIAL
KONTROL

INDHOLD

1	INDLEDNING	3
2	OM DEN RESSOURCEBASEREDE TILGANG	5
3	SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER	9
4	STRUKTUR OG FASER I AKTØRMAPPINGEN	12
5	INDLEDENDE STRUKTURERING AF AKTØRMAPPING	14
6	FØRSTE KORTLÆGNINGSRUNDE	18
7	ANDEN KORTLÆGNINGSRUNDE	23
8	TREDJE KORTLÆGNINGSRUNDE	28
9	OPSAMLING OG PLANLÆGNING	30

1 INDLEDNING

Denne guide til aktørmapping har til formål at understøtte Københavns Kommunes arbejde med at identificere og inddrage relevante aktører i forbindelse med en områdebaseret indsats til forebyggelse af negativ social kontrol.

Guiden følger overordnet den kortlægningsrunde-tilgang, som er beskrevet i Styrelsen for International Rekruttering og Integrations praksismanual "*Kommuners inddragelse af civilsamfundet gennem kortlægning af ressourcer og udfordringer i lokalområde*". Styrelsens manual er således udviklet specifikt med henblik på, hvordan kommuner kan samarbejde med civilsamfundet om at skabe velfungerende og modstandsdygtige lokalsamfund, med særligt fokus på tidlig forebyggelse af ekstremisme, æresrelaterede konflikter, negativ social kontrol og bandekriminalitet.¹

Desuden har vi hentet inspiration fra en række andre relevante kilder, herunder ikke mindst fra Center for Boligsocial Udviklings publikation "*Mapping af boligområdets ressourcer*".²

Endelig har vi inkluderet en række betragtninger og særlige opmærksomhedspunkter, som specifikt knytter sig til, hvordan Københavns Kommune kan anvende de forskellige kortlægningsrunder og anbefalede tilgange specifikt i relation til en forebyggende indsats mod negativ social kontrol.

I lighed med både SIRIs og CFBU's eksisterende guides er også vores guide inspireret af den anerkendte ressourcebaserede ABCD-metode (Asset Based Community Development), som sætter fokus på de ressourcer, der ligger i både formelle og uformelle netværk i et givent område.

Guiden indledes med en introduktion til den ressourcebaserede tilgang og gevinsterne ved at foretage en aktørmapping.

Herefter følger et afsnit med fokus på særlige opmærksomhedspunkter i relation til en aktørmapping omkring en forebyggende områdebaseret indsats mod negativ social kontrol.

Afslutningsvis gennemgås aktørmappingens struktur, herunder indholdet af og formålet med de tre kortlægningsrunder.

¹ SIRI (2022b).

² Lunar et al. (2017).

OM DEN RESSOURCE- BASEREDE TILGANG

2 OM DEN RESSOURCEBASEREDE TILGANG

Den anerkendte ressourcebaserede ABCD-metode (Asset Based Community Development) sætter fokus på de ressourcer, der ligger i både formelle og uformelle netværk i et givent område, og dermed hvordan de sociale relationer kan sætte gang i en positiv udvikling i udsatte boligområder. ABCD-metoden kombineres ofte med en anerkendende tilgang til boligområdet og dets ressourcer. Her er fokus på at anerkende områdernes muligheder, og hvorledes ressourcerne understøttes bedst muligt.³

Aktørmapping bruges ofte inden for ABCD-metoden, som er en reaktion på problemorienterede tilgange til udsatte boligområder. I stedet for et problemorienteret perspektiv lægger metoden i stedet vægt på at identificere og engagere uudnyttede ressourcer i form af lokalmiljøets og beboernes kompetencer, viden og virkelyst. Tilgangen sigter mod at fremme netværksdannelse og skabe synergi mellem beboere og professionelle aktørers ressourcer og aktiviteter. Målet er, at beboere, foreninger og institutioner selv er i stand til at tage vare på udviklingen af området og realisere deres visioner. Tilgangen lægger op til også at inddrage beboere i processen med at mappe, så de engagerer sig i udviklingen og får kendskab til lokale aktører.⁴

Når man anvender en ressourcebaseret tilgang til aktørmapping, indebærer det desuden, at man i de første faser af mappingen udelukkende har fokus på ressourcer frem for udfordringer og problemer. Udfordringerne bringes først på banen, når tilstrækkeligt mange aktører med et fælles ønske om positiv forandring er blevet "on-boardet" i indsatsen og derfra kan begynde arbejdet med i fællesskab at identificere og kvalificere udfordringerne. Som beskrevet i SIRIs guide bør denne sondring mellem ressourcer og udfordringer imidlertid ikke føre til forsimplede billeder af virkeligheden:

Det [er] vigtigt, at sondringen mellem ressourcer og udfordringer ikke fører til forsimplede eller polariserende billeder af virkeligheden. Dialogen og kortlægningsarbejdet bør fundamentalt hvile på en anerkendende og ressourceorienteret tilgang og menneskeopfattelse. Det vil sige en tilgang, hvor man anerkender at også mennesker, der udøver problematisk adfærd, for eksempel negativ social kontrol, kan rumme ressourcer eller et positivt potentiale og være en del af løsningen.⁵

³ ABCD -metoden er udviklet på baggrund af en amerikansk undersøgelse fra Northwestern University i Chicago i 1990'erne, som var baseret på interview med omkring 2.500 beboere og institutioner i udsatte boligområder i USA. Undersøgelsen viste, at en vigtig årsag til at nogle områder fungerer bedre end andre hænger sammen med sociale relationer og netværk af både formel og uformel karakter. På baggrund heraf udviklede forskerne John McKnight og Jody Kretzmann ABCD-metoden. Metoden har siden været anvendt i og inspireret en lang række indsatser i mange forskellige lande, herunder også i Danmark, se fx Larsen (2011) og SIRI (2019).

⁴ Aner & Mazanti (2017) og Larsen (2011).

⁵ SIRI (2022b), s. 3-4.

Mappingen bør derfor arbejde ud fra nuanceret forståelse af både ressourcer og udfordringer, der ligeledes kan opfattes som dynamisk forbundne, og hele tilgangen bør grundlæggende være drevet af ressourcetænkning.

Anvendelsen af åben og ressourcebaseret tilgang indebærer også, at man metodisk lægger stærk vægt på en *inddragende dialog*.

SIRIs mappingmetode, som vi også anbefaler Københavns kommune at benytte, bygger således på en systematisk og stadigt mere udbygget og inddragende dialog, hvor kommunen først inddrager udvalgte, allerede kendte aktører og derefter trinvis udbreder dialogen til at omfatte flere aktører og endelig også almindelige borgere i området:

Derved giver kortlægningen mulighed for en grundig analyse af både ressourcer, udfordringer og samarbejdsmuligheder om løsninger og tiltag, der kan adressere udfordringerne. Kortlægningsmetoden har således potentiale for at bygge bro mellem myndigheder og civilsamfund samt inddrage og forpligte flest muligt i en positiv forandringsproces. [...] Ved trin for trin at bygge op til en meget bredt, inddragende dialog er metoden også et godt bud på at løfte udfordringen med at sikre repræsentativitet og balance i samspillet mellem civilsamfundet og myndighederne; en udfordring der især er aktuel i lokalsamfund med mange uorganiserede eller heterogene civile miljøer, præget af uformelle netværk eller knopskydninger af flere mindre foreninger. Her kan det være vanskeligt for en myndighed at gå i dialog. Hvem taler på vegne af hvem? Risikerer man at ekskludere nogle fra dialogen? Kortlægningsmetodens grundige afsøgning af civilsamfundets aktører, kombineret med dens invitation til en bred og åben dialog er et godt bud på at løfte nogle af disse udfordringer. Opsummerende giver kortlægningen et solidt afsæt for både civilsamfunds- og beboerinddragelse og for at udvikle mål, aktiviteter og konkrete samarbejdsrelationer.⁶

⁶ SIRI (2022b), s. 4.

Fordelene ved at gennemføre en aktørmapping, der baserer sig på en ressourcebaseret tilgang med vægt på en stadig stigende grad af inddragende dialog, er mangesidig. Som Center for Boligsocial Udvikling har beskrevet det, består gevinsterne blandt andet af følgende⁷:

- **Blik for lokale ressourcer**

Mapping giver et solidt indblik i, hvilke ressourcer områdets aktører har og kan bidrage med i samarbejder og indsatser. Det gælder også potentielle nye samarbejdspartnere og brugergrupper, der kan aktiveres. Mappingen skaber ligeledes klarhed over lokale behov, udfordringer og ønsker, som man tager afsæt i, når det handler om det videre arbejde med at udvikle området.

- **Aktører ser værdi i hinanden**

Mapping er en slags bank af brugbar viden, som det er muligt at dele med andre. Når man samler aktørerne i forskellige sammenhænge - så får aktørerne en platform, som giver dem overblik og viden om hinanden. Det giver aktørerne et gensidigt kendskab, hvor de opdager hinandens ressourcer og finder ud af, hvordan de kan bruge hinanden i området. Dette forhold er ikke mindst vigtigt, når det gælder et komplekst og følsomt område som forebyggelse af negativ social kontrol, hvor der er behov for en mangefacetteret tilgang til forebyggelse og behov for styrket gensidig forståelse og samarbejde mellem aktører på tværs af forskellige sektorer.

- **Koordinering af eksisterende indsatser**

Mapping kan også bruges aktivt til at vurdere, hvor der allerede findes virksomme initiativer, tilbud og projekter i lokalområdet, så man undgår at skabe parallelindsatser. Det gælder også, hvis man kan se, at forskellige aktører arbejder med ensartede indsatser. I så fald kan man tage en dialog med aktørerne om, hvordan de bedst kan supplere hinanden. Som det er fremgået af kortlægningsrapporten, er dette også helt centralt i relation til en områdebaseret indsats til forebyggelse af negativ social kontrol, hvor virksomme indsatser som oftest er baseret på langvarig relationsdannelse og tillidsopbygning til målgrupperne, hvorfor det er oplagt at tage udgangspunkt i områder, hvor der i forvejen findes erfarne og virksomme aktører med lovende indsatser på området, så man kan bygge videre på og koordinere eksisterende indsatser, frem for at forsøge at opfinde "nye dybe tallerkener".

- **Kvalificeret udvikling af indsatser**

Med overblikket over aktører kan man kvalificere lokale indsatser. Kendskabet til aktørernes ressourcer gør det således muligt at sætte aktører sammen, så de kan trække konstruktivt på hinandens forskelligheder. Overblikket gør også én skarp på, hvem der er relevante at indgå samarbejder med, og hvordan man sikrer sig, at man får inddraget aktører, som på sigt kan forankre de indsatser, der bliver igangsat.

- **Nye samarbejdskonstellationer**

Med afsæt i mappingen bringes aktører sammen i nye samarbejdskonstellationer. Resultatet er i flere tilfælde kreative og innovative projekter, hvor aktører engagerer sig på tværs af organisatoriske skel. Når man involverer aktører uden for boligområdet, er det samtidig med til at skabe forbindelser med det omgivende lokalsamfund og åbne boligområdet op.

⁷ Lunar, S. et al. (2017).

SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDS- PUNKTER

3 SÆRLIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Specifikt i relation til en områdebaseret indsats til forebyggelse af negativ social kontrol skal Københavns Kommune være opmærksom på en række forhold, som kan være udfordrende i relation til at gennemføre en ressourcebaseret aktørmapping baseret på inddragende dialog. Ved at være opmærksom på de potentielle udfordringer på forhånd vil kommunen forhåbentligt være i stand til at tage højde for dem, så den ressourcebaserede tilgang til aktørmapping kan gennemføres på en måde, der høster de ovenfor nævnte gevinster. Her skitseres derfor en række særlige opmærksomhedspunkter:

1. Politisering og potentiel modstand ift. at arbejde med "negativ social kontrol"

Negativ social kontrol er fortsat et emne, som er præget af en høj grad af politisering, hvorfor der også nemt kan opstå misforståelser og uenighed om, hvad der egentligt bør forstås med "negativ social kontrol". Lokale aktører og beboere kan have mange forskellige forhåndsopfattelser af dette, ligesom der kan være risiko for, at nogle føler anledning til at gå ud med kritik af idéen om en forebyggende indsats mod negativ social kontrol i deres område, inden de har stiftet nærmere bekendtskab med, hvad en sådan indsats har til formål og hvilket videnskæssigt grundlag, den er baseret på. Kommunen bør derfor i sin indledende dialog med både aktører og beboere sørge for at gøre det helt klart, hvad kommunen forstår med forebyggelse af negativ social kontrol, og hvad det overordnede og *positivt formulerede* formål med indsatsen er. Det er samtidig vigtigt, at kommunen sørger for at definere formålet på en sådan måde, at mange forskellige aktører vil kunne bakke op herom, da det vil skabe det bedste fundament for en positiv forandring i området. Ligeledes vil en klar og tydelig tilkendegivelse af formålet bidrage til at modvirke, at der kan opstå eventuelle rygter eller misforståelser omkring "skjulte dagsordener" eller lignende.

2. Negativ social kontrol betegner et problem og en udfordring - ikke en ressource

Negativ social kontrol er et negativt defineret begreb, som betegner et alvorligt problem. Det skal derfor overvejes, hvordan begrebet anvendes i og kan spille sammen med en ressourcebaseret tilgang. Som beskrevet i kortlægningsrapporten handler forebyggelse af negativ social kontrol om en lang række *positive* ting, herunder bl.a. om at styrke udsatte borgeres rettigheds- og systemkendskab; om øget *empowerment*; om at øge lokalmiljøets modstandskraft mod rygter, bagtaleri og mobning; om at styrke beskæftigelsesgraden og samfundsdeltagelsen; om at hjælpe forældre med at opnå gode og dialogbaserede relationer til deres børn osv. Der er således et oplagt potentiale i at fokusere på de positive og ressourcebaserede elementer i forebyggelsesarbejdet frem for på de negative problemformuleringer. I forlængelse heraf kan kommunen også overveje at udarbejde en positivt defineret beskrivelse af, hvad kommunen forstår med forebyggelse af negativ social kontrol. Med udgangspunkt i kommunens eksisterende definition af negativ social kontrol kunne den fx fokusere på, at kommunen ønsker "*at give alle borgere i kommunen/området de handlemuligheder og den ret til selvbestemmelse, som de er sikret i lovgivningen, så vi kan styrke deres trivsel og sikre at de har mulighed for at deltage i samfundet som aktive og fuldgældige borgere*" eller lignende. En positivt formuleret vision og begrebsdefinition vil således hænge bedre sammen med en ressourcebaseret tilgang, end det er tilfældet med et negativt defineret begreb.

3. Mappingen bør omfatte så mange aktører som muligt - men de aktører som efterfølgende skal deltage formelt, bør forpligte sig til minimumskrav

Som beskrevet i kortlægningsrapporten foreslås det, at Københavns Kommune gennemfører enten den første eller de to første runder af aktørmappingen i flere forskellige områder med henblik på at bruge de indledende mappingrunder til at kvalificere den endelige udvælgelse af det område, som den områdebaserede indsats skal gennemføres i. Udover at den indledende mapping skal bruges til at identificere de ressourcer, som findes blandt områdets aktører, så bør den også bruges til at foretage en vurdering af, om relevante lokale nøgleaktører er *motiverede* til at indgå i en forebyggende indsats mod negativ kontrol, om de kan *tilslutte sig formålet* med indsatsen, og om de er indstillede på *at forpligte sig til de minimumskrav*, som kommunen bør opstille for aktører, som ønsker at deltage formelt i indsatsen.⁸ Hvis ikke lokale nøgleaktører som fx den lokale skole og/eller den lokale boligsociale helhedsplan kan leve op til disse tre kriterier, bør det således overvejes, om fundamentet er tilstede for at gennemføre en vellykket helhedsorienteret indsats i det pågældende område - uanset hvilke andre ressourcer og aktører, der i øvrigt måtte være tilstede. Når det endelige område er udvalgt, vil det i øvrigt være en fordel, at man i aktørmappingens fase 2 og 3 stiler mod at inddrage og gå i dialog med så mange lokale aktører (og evt. også beboere) som muligt. *Efterfølgende* kan aktørerne og kommunen så i fællesskab beslutte, hvilke aktører der formelt skal deltage i indsatsen, herunder hvilke aktører, der skal deltage i forskellige formelle roller og samarbejder, og hvilke aktører der eventuelt bør være involveret på en mere indirekte eller uformel måde. Allerede i forbindelse med mappingen kan kommunen sørge for at præsentere og anskueliggøre de mulige deltagelsesroller for aktørerne, så de kan forholde sig til, hvilken konkret rolle de potentielt selv kan - og har lyst til - at spille i en helhedsorienteret forebyggende indsats mod negativ social kontrol.⁹

⁸ I kortlægningsrapportens afsnit 7.4 har vi skitseret en mulig tilgang til disse minimumskrav, der baserer sig på en metodetrappe med fem simple trin.

⁹ I kortlægningsrapportens afsnit 7.4 har vi skitseret en mulig model for forskellige former for formel aktørdeltagelse, hvor der skelnes mellem henholdsvis *deltagende/understøttende aktører*, *lokale udførende aktører* og *eksterne udførende/medvirkende aktører*. Herudover kan der naturligvis også være andre understøttende aktører, som ikke formelt deltager i indsatsen, men som er blevet informeret om indsatsen og evt. kan bidrage på mere indirekte eller uformel vis.

STRUKTUR OG FASER

4 STRUKTUR OG FASER I AKTØRMAPPINGEN

SIRI foreslår i deres manual til aktørmapping en række faser, som en kommune bør gennemgå i forbindelse med kortlægningen af civilsamfundsaktører. Da manualen fra SIRI udgør et gennemarbejdet materiale med konkrete begrundelser for og anvisninger til gennemførelse af de enkelte faser, anbefales det Københavns Kommune at følge SIRIs forslag til faseinddeling.¹⁰

I vores guide anbefaler vi dog, at mappingen ikke kun omhandler civilsamfundsaktører, men også omfatter en kortlægning af hvilke kommunale aktører, myndighedsaktører og øvrige relevante NGO'er/aktører, herunder også aktører uden for selve lokalområdet, som kunne være relevante at inddrage i en forebyggende indsats i det pågældende område.

Med udgangspunkt i SIRIs manual anbefales den følgende struktur for aktørmappingen;

1. Indledende strukturering af aktørmapping

herunder:

- a. etablering af arbejdsgruppe
- b. afklaring af tema og fokus
- c. etablering af en fælles forståelse af temaerne
- d. tilgang og ambitionsniveau for mappingen
- e. tidsplan
- f. deltagernes forberedelse

2. Første kortlægningsrunde - kun arbejdsgruppen

Arbejdsgruppen foretager en indledende afdækning af ressourcer og relevante aktører, som kan være deltagere (nøglepersoner) i anden kortlægningsrunde.

3. Anden kortlægningsrunde - med inddragelse af nøgleaktører

herunder:

- a. en afdækning af ressourcer, udfordringer og samarbejdspotentialer i området som foretages i inddragende dialog med de nøglepersoner, man er blevet enige om i første kortlægningsrunde.
- b. En opsamling hvor samarbejds- og konkrete indsatsmuligheder søges konkretiseret yderligere, navnlig ved at analysere hvad der skal til for at sikre forskellige potentielle partners medvirken.

4. Tredje kortlægningsrunde (eventuelt)

- a. et lokalt arrangement med borgerinddragelse, der giver borgere fra lokalområdet mulighed for at bidrage med yderligere perspektiver på de udfordringer, løsningsmuligheder og mulige indsatser, der hidtil er identificeret.

5. Samlet opsamling

Nedenfor konkretiseres de enkelte fasers indhold nærmere i opsummeret form.

¹⁰ Vi har i denne guide opsummeret indholdet af de enkelte faser og relateret dem til resultaterne af kortlægningsrapporten med henblik på at gøre dem så målrettede som muligt, specifikt i relation til en områdebaseret forebyggende indsats mod negativ social kontrol. Ønsker kommunen en mere detaljeret gennemgang af indholdet i de enkelte faser, henvises til SIRIs manual, se SIRI (2022b).

INDLEDENDE STRUKTURERING AF AKTØRMAPPING

5 INDLEDENDE STRUKTURERING AF AKTØRMAPPING

Den indledende strukturering af aktørmappingen består af 6 indledende skridt¹¹, herunder:

- Etablering af en arbejdsgruppe
- Afklaring af tema og fokus
- Etablering af en fælles forståelse af temaerne
- Tilgang og ambitionsniveau for mappingen, herunder udvælgelse af område(r)
- Tidsplan
- Deltagernes forberedelse

Nedenfor gennemgås de enkelte punkter nærmere:

ETABLERING AF EN ARBEJDSGRUPPE

Det anbefales, at det første skridt i den indledende strukturering af aktørmapping består i etableringen af en arbejdsgruppe.

Arbejdsgruppens sammensætning kan besluttes nærmere af Københavns Kommune, men den kan fx bestå af en "kernegruppe" på 2-3 medarbejdere i den ansvarlige forvaltning, som får til opgave at gennemføre kortlægningen samt involvering af yderligere kollegaer fra kommunen og eventuelt også eksterne eksperter i en samlet "arbejdsgruppe".

Foruden kommunale repræsentanter for relevante forvaltninger kan der evt. også involveres repræsentanter fra eksempelvis den lokale boligsociale helhedsplan og/eller medarbejdere med indgående kendskab til det lokale boligsociale og/eller byudviklingsmæssige arbejde samt til det lokale foreningsliv og lokale uformelle netværk, herunder fx frivilligkonsulenter og gadeplansmedarbejdere mv.¹²

AFKLARING AF TEMA OG FOKUS

Selvom det overordnede tema og fokus for indsatsen er besluttet, så bør arbejdsgruppen indlede sit arbejde med at operationalisere dette mere præcist, herunder under hensyntagen til de ovenfor angivne *særlige opmærksomhedspunkter* og dels med udgangspunkt i en fælles analyse af, hvordan arbejdsgruppen nærmere vil afgrænse og definere indsatsens fokuspunkter og overordnede tilgang. Der bør som et led heri udarbejdes en projektbeskrivelse og en indledende samlet forandringsteori.

¹¹ Disse er baseret på de punkter, som SIRI anbefaler i deres manual. Dog anbefaler vi i modsætning til SIRI, at den endelige områdeudvælgelse først foretages senere i mapping-processen og at den indledende udvælgelse af områder først foretages i forbindelse med arbejdsgruppens forberedelsesarbejde, frem for at udvælgelsen foretages på forhånd.

¹² SIRI (2022b), s.

ETABLERING AF EN FÆLLES FORSTÅELSE AF TEMAERNE

Arbejdsgruppen - og i senere også de øvrige deltagende aktører - bør tidligst muligt sikre sig, at der skabes en fælles forståelse af temaerne, som de vil arbejde med, herunder hvad der er den forebyggende indsats' overordnede formål og vision, samt hvordan nøglebegreber som fx "forebyggelse af negativ social kontrol" skal forstås. Det er med andre ord vigtigt at skabe et fælles "sprog" omkring indsatsen og en fælles forståelsesramme.

TILGANG OG AMBITIONSNIVEAU FOR AKTØRMAPPING - HERUNDER INDLEDENDE UDVÆLGELSE AF OMRÅDE(R)

Denne guide omfatter - ligesom SIRIs - en række faser og trin, som det anbefales at følge. Arbejdsgruppen bør dog også foretage en selvstændig faglig refleksion i forhold til, hvordan aktørmappingen kan gennemføres mest meningsfuldt i forhold til de eller de enkelte område(r), som mappingen skal foretages i, og den kommunale kontekst. Ligeledes bør ambitioner og forventninger i forhold til inddragelse, dialog og samarbejde med aktørerne i området afklares på forhånd.

I kortlægningsrapporten anbefales det, at aktørmappingens første (og evt. anden fase) ideelt set gennemføres i en række udvalgte områder, så den indledende mapping af aktører og ressourcer i de nævnte områder bidrager til at kvalificere udvælgelsen af det endelige område for indsatsen. Dette er dog en forholdsvis ambitiøs model, som vil kræve en del ressourcer. En anden tilgang kan være, at arbejdsgruppen med udgangspunkt i kortlægningsrapportens resultater og arbejdsgruppens eget kendskab til egnede områder i Københavns Kommune foretager en indledende udvælgelse af området, sådan at der alene gennemføres en aktørmapping i dette område. Arbejdsgruppen skal således tage stilling til, hvor mange mapper der skal foretages, samt hvor ambitiøse de skal være.

Desuden skal det besluttes, hvordan aktørmapping skal spille sammen med oprettelsen af en organisatorisk struktur for den områdebaserede indsats og for udviklingen af formaliserede samarbejder om nye indsatser. Skal aktørmappingen alene gennemføres som et forberedende skridt i forhold hertil, eller skal oprettelsen af en formel organisationsstruktur og indgåelse af samarbejdsaftaler ske som en del af aktørmappingen (fx hvis den kun gennemføres i ét område)? Endelig skal det besluttes, om der skal ske inddragelse af borgere eller ej i forbindelse med mappingen. Hvis ikke kan den tredje kortlægningsrunde udelades.

TIDSPLAN

Arbejdsgruppen bør opsætte vigtige milepæle for arbejdet med aktørmappingen i det eller de udvalgte områder, hvor der foretages en sådan. I SIRIs manual fremgår et vejledende tidsforbrug i beskrivelserne af de enkelte kortlægningsmøder, faser og trin, som arbejdsgruppen kan benytte som et udgangspunkt i forhold til at udarbejde en konkret tidsplan.

ARBEJDSGRUPPENS FORBEREDELSE

Forud for den første kortlægningsrunde bedes hvert medlem af arbejdsgruppen om at gennemlæse og overveje resultaterne af kortlægningsrapporten, så de på baggrund heraf bliver opdateret i relation til eksisterende lovende indsatser til forebyggelse af negativ social kontrol, samt opnår indsigt i hvilke typer af aktører og indsatser, som erfaringsmæssigt kan bidrage positivt hertil.

Desuden bedes medlemmerne om hver især at overveje hvilke relevante ressourcer og aktører, som de allerede har kendskab til i det/de pågældende område(r). Denne proces kan også kaldes for en *intern brainstorm*.¹³

Mere specifikt kan medlemmerne med fordel både overveje ressourcer i relation til lokalområdets fysiske muligheder samt i forhold til konkrete aktører i form af fx foreninger, institutioner og lokale ildsjæle.¹⁴ Her bør der ikke alene tænkes over relevante frivillige organisationer og civilsamfundsaktører, men også inddrages overvejelser omkring lokale velfærdsinstitutioner og aktører på fx skole-, sundheds-, beskæftigelses-, voksenuddannelses- og oplysningsområdet. Endelig bør overvejelser omkring de lokale boligforeninger, byudviklingsinitiativer og den lokale boligsociale helhedsplan (hvis en sådan findes i området) naturligvis også tænkes med i denne del af mappingen (hvis ikke repræsentanter fra disse aktører allerede indgår i selve arbejdsgruppen).

Desuden kan arbejdsgruppemedlemmerne forud for den første kortlægningsrunde hver især også foretage individuel research med henblik på at identificere yderligere potentielt relevante aktører i det eller de udvalgte områder. Det kan eksempelvis ske ved, at medlemmerne foretager søgninger på både online og offline platforme, herunder fx ved at søge efter lokale facebookgrupper og hjemmesider samt ved at kigge i lokalaviser og lokale beboerblade.

SIRI anbefaler konkret, at hver af medlemmerne af arbejdsgruppen noterer alle de potentielt relevante aktører, som de kan identificere på forhånd, og ud for hver enkelt aktør noterer, *hvorfor aktøren er potentielt interessant at inddrage i indsatsen, og hvorfor aktøren selv potentielt kunne være interesseret i at indgå i indsatsen*. Hvert arbejdsgruppemedlem kan med fordel også drøfte med sit bagland, hvem man allerede har berøring med ude i lokalområdet i andre sammenhænge. Det skaber et overblik over, hvem der allerede er en indgang hos, og hvem der er begrænset kendskab til.¹⁵

¹³ Lunar et al. (2017).

¹⁴ SIRI (2022b).

¹⁵ Ibid.

FØRSTE
MAPPINGGRUNDE
ARBEJDSGRUPPEN

6 FØRSTE MAPPINGRUNDE

Den første mappingrunde involverer arbejdsgruppens medlemmer, og den har fokus på at kortlægge ressourcer i et givent område frem for problemer og udfordringer.

Formålet med den første runde er at samle medlemmernes individuelle viden om områdets aktører og ressourcer til en kollektiv viden. Desuden arbejdes der også med at få udpeget de relevante nøgleaktører på tværs af aktørtyper og sektorer, som skal indgå i den anden mappingrunde.

Hvis kommunen gennemfører aktørmapping i mere end ét område, bør den første mappingrunde foretages individuelt i forhold til hvert enkelt område.

Den nærmere proces for gennemførelsen af den første mappingrunde kan besluttes af arbejdsgruppens medlemmer. SIRI foreslår konkret, at gruppen afsætter 3,5 timer til et møde, som består af de følgende elementer:

1. Velkomst og introduktion (20 min):

Rammesæt gerne ud fra det overordnede formål og målsætninger for arbejdsgruppen.

2. Fælles brainstorm over steder i området der gør en positiv forskel (20 min)

Facilitator spørger deltagerne i arbejdsgruppen, hvilke faciliteter, lokaler, arealer eller infrastruktur i og omkring området der bidrager til en positiv udvikling i området. Med input fra alle deltagere markerer facilitator på det geografiske kort over området de steder, der fungerer overvejende positivt. Det kan for eksempel være fælleslokaler, rekreative områder, fritidstilbud eller den lokale skole.

3. Individuel brainstorm om aktører der kan bidrage til samarbejdet (10 min)

Facilitator stiller deltagerne en række spørgsmål, hvor efter hver deltager som svar noterer relevante aktører ned på hver sit aktørkort.

Spørgsmålene kunne være disse:

- Hvem fra lokalområdet vil vi gerne samarbejde med?
- Hvem kender de målgrupper, vi ønsker at nå?
- Hvilke institutioner, foreninger og grupper gør en positiv forskel i området? For eksempel arbejder med/er fortalere for en eller flere af følgende temaer:
 - Demokrati, medborgerskab og rettigheder; dialogisk børneopdragelse og styrkede forældrekompetencer; styrket ligestilling og holdningsbearbejdning i forhold til kønsroller; deltagelse på arbejdsmarkedet; lokale fællesskaber; mødre- og fædregrupper osv.

Som inspiration kan man eventuelt inddrage lister over lokale foreninger og relevante myndigheder. Her kan kommunens forvaltninger bruges som indgang til at afdække aktører, herunder både ift. kommunens egne afdelinger, institutioner og tilbud såvel som forenings- og fritidslivet samt virksomheder mv. De relevante forvaltninger i kommunen vil således kunne være behjælpelige med at rekvirere lister over aktører i lokalområdet.

4. Fælles sortering og kvalificering af aktører (40 min)

Deltagernes aktør-kort placeres på et "hvem er de?"- kort, som findes i SIRIs manual, og som fx kan hænges op rundt omkring i lokalet. Samtidig besvares de spørgsmål der står på *hvem-er-de-kortet* for hver enkel aktør:

1. Hvilke aktiviteter har de / aktøren?
2. Hvem samarbejder de / aktøren med?
3. Hvad kan de / aktøren bidrage med i forhold til indsatsens formål?

5. Fælles prioritering af aktører (40 min).

Herefter foretages en fælles prioritering af alle aktørerne i fællesskab. Med udgangspunkt i oversigten over "hvem er de?"-kortene skal deltagerne tage stilling til, hvem de umiddelbart tænker, er de mest relevante aktører for indsatsen.

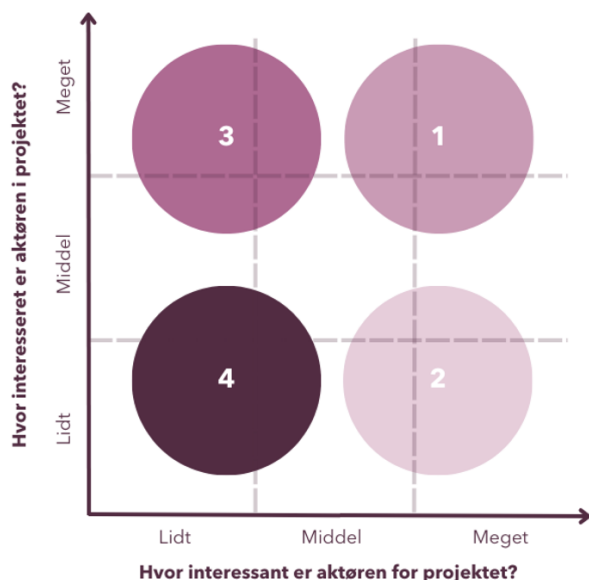
Den nærmere model for prioritering af aktørerne bør tage udgangspunkt i kortlægningsrapportens konklusioner omkring forskellige tilgange til forebyggelse af negativ social kontrol, så der så vidt muligt identificeres aktører, som arbejder med lovende indsatser inden for en eller flere af disse temaer:

- Holdningsbearbejdende indsatser, herunder fx ift. kønsroller og ligestilling
- Indsatser med fokus på demokratisk dannelse, rettigheds- og systemkendskab
- Indsatser med fokus på styrkede forældrekompetencer
- Peer-to-peer baserede indsatser
- Indsatser med fokus på øget beskæftigelse og samfundsdeltagelse, særligt for kvinder
- Indsatser med fokus på familierådgivning og -vejledning.

SIRI har udviklet en konkret prioriteringsmodel, hvor aktørerne kan placeres med udgangspunkt i de følgende to spørgsmål:

- Hvor stor interesse vurderes aktøren at have i indsatsen? (tror deltagerne i arbejdsgruppen, som har peget på dem, at de vil have interesse?)
- Hvor interessant er aktøren for indsatsen?

Hver aktør kan på baggrund heraf placeres i SIRIs prioriteringsmodel:

I forbindelse med prioriteringen kan der desuden udarbejdes en såkaldt interessematrix, hvor aktørerne tildeles point fra 1-4 baseret på en vurdering af, i hvor høj grad de vil kunne bidrage til at opfylde indsatsens målsætninger. I matrixen angiver deltagerne, i hvor høj grad de enkelte aktører kan bidrage til at opfylde de angivne mål. Deltagere kan hver fordele op til 4 point pr. række (horisontal). Dermed gives et billede af aktørernes betydning/vægt i forhold til mål. I relation til en områdebaseret forebyggende indsats til forebyggelse af negativ social kontrol, kunne denne matrix se ud som følger:

Mål	Fx "demokratisk dannelse, herunder øget kendskab til NSK, rettigheder og ligestilling"	Fx "øget dialog og kritisk refleksion omkring kønsroller, seksualitet og æresnormer"	Fx "styrkede forældrekompetencer og viden om dialogisk opdragelse"	Fx "øget dialog og kritisk refleksion ift. kollektiv udøvelse af NSK og egen rolle heri (rygtedannelse og bagtaleri)"	Fx "øget beskæftigelse og/eller samfundsdeltagelse"	Samlet relevansscore
Aktør A	8	2	4	0	12	26
Aktør B	10	8	0	10	2	30
Aktør C	4	0	0	0	16	20
Aktør D	6	4	10	0	0	20
...
Mål-total	28	14	14	10	30	

Matrixen giver dels et indledende overblik over, hvilke mål de enkelte aktører vil kunne bidrage til at opnå, samt hvor de med fordel vil kunne understøtte og samarbejde med hinanden omkring målopnåelsen. Desuden giver interessematrixen ikke blot et indledende overblik over de enkelte aktørers fokuspunkter, men også gennem tilføjelsen af en "måltotal" et overblik over, hvilke af indsatsens forskellige målsætninger, de identificerede aktører særligt vil kunne bidrage til at opnå *i fællesskab*. Gennemføres aktørmappingens første runde i relation til flere forskellige områder, kan resultaterne for de enkelte områder desuden sammenlignes med henblik på at kvalificere grundlaget for udvælgelsen af det endeligt udvalgte område.

Det vil således være en fordel, hvis man ud fra interessematrixen kan identificere et område med eksisterende motiverede og interesserede aktører (jf. prioriteringsmodellen), som samtidig opnår en høj score på måltotalen inden for alle de opstillede mål. Aktører, som udgør en stor del af måltotalen i relation til en given målsætning, må samtidig også vurderes som særligt relevante, da deres bidrag til opnåelsen af målet dermed må antages at være en central forudsætning for en vellykket helhedsorienteret indsats.

6. Saml liste over nøglepersoner til anden mappingrunde (20 min.)

Med udgangspunkt i resultaterne af prioriteringsmodellen samt topscorerne i matrixen kan arbejdsgruppen i plenum beslutte, hvem de skal invitere til mappingrunde 2, hvor hensigten er, at de aktører man er blevet enige om at inddrage – repræsenteret ved en række nøglepersoner – sammen med arbejdsgruppen gennemfører en afdækning af både ressourcer, udfordringer og samarbejdspotentialer om indsatser, der adresserer udfordringerne.

Denne proces kan enten gennemføres for flere områder eller i relation til et enkelt område, hvis kommunen – fx på baggrund af resultaterne af den ovenstående proces – allerede har foretaget den endelige områdeudvælgelse.

7. Planlægning af mappingrunde 2 (40 min.)

Afslutningsvis planlægges gennemførelsen af den anden mappingrunde. Her skal deltagerne bl.a. drøfte og udarbejde en invitation til deltagerne, samt afklare hvem der står for hvad ift. selve afholdelsen af runden (fx lokalebooking mv.)

Invitationen bør indeholde en kort beskrivelse af programmet og formålet med den inddragende kortlægning, en kort beskrivelse af hvilke aktører arbejdsgruppen forventer deltager samt en tydelig beskrivelse af forventning til aktørerne. Her er det vigtigt at gøre det klart for aktørerne, at de ingen andre forpligtelser har udover deltagelse i mødet, men at man ønsker at afsøge mulighederne for et fremtidigt samarbejde. Slutteligt er det også vigtigt at fremhæve, at aktørerne er blevet udvalgt efter grundigt forarbejde. Endelig kan det være en fordel at overveje, hvem der er afsender på invitationen. I relation til de spørgsmål, der mere konkret bør drøftes og afklares i relation til forberedelsen af mappingrunde 2, henvises til SIRI's manual.¹⁶

¹⁶ SIRI (2022b).

ANDEN
MAPPINGGRUNDE
NØGLEAKTØRER

7 ANDEN MAPPINGRUNDE

I den anden mappingrunde samler arbejdsgruppen de vigtigste nøgleaktører, som blev identificeret i forbindelse med den første kortlægningsrunde.

Københavns kommune kan med fordel beslutte, om den anden mappingrunde skal gennemføres i flere forskellige potentielt relevante områder - sådan at mappingrunden bidrager til yderligere kvalificering af den endelige udvælgelse af området - eller om den anden mappingrunde alene bør gennemføres i et område, som allerede er udvalgt (fx på baggrund af resultaterne af mappingrunde 1). Hvis arbejdsgruppen efter gennemførelse af trin 1-5 i mappingrunde 1 fortsat er i tvivl om, hvilke af de identificerede områder, som vil være mest egnet til gennemførelse af en områdebaseret indsats til forebyggelse af negativ social kontrol, anbefales det, at også mappingrunde 2 gennemføres i flere områder.

Hvis gruppen af identificerede aktører i et givent område er meget stor og divers, kan det potentielt blive en udfordring at gennemføre runden på en sådan måde, at der sikres tilstrækkelig tid til inddragelse og medvirken af alle aktører. I så fald kan det overvejes, om det vil være mest hensigtsmæssigt at samle alle nøgleaktørerne til et fælles møde, eller om det vil være mere hensigtsmæssigt at dele gruppen og gennemføre to sideløbende workshops.

SIRIs manual for aktørmapping anbefaler, at der afsættes 4 timer til gennemførelse af den anden mappingrunde, som kan bestå af de følgende trin¹⁷:

1. Velkomst og præsentation (20 min.)

Her fordeles i mindre grupper á fx 6 personer, med så bred repræsentation af forskellige nøgleaktører og aktørtyper som muligt. Der foretages en præsentationsrunde og herefter opridses formålet med mødet og indsatsen, ligesom der etableres et fælles udgangspunkt for forståelse af, hvad der i indsatsen menes med *forebyggelse af negativ social kontrol*. Desuden fremhæves det, at nøgleaktørerne spiller en vigtig rolle i forhold til at udbygge og kvalificere den lokale mapping. Endelig beskrives den indledende første kortlægningsrunde og fremgangsmåden ved den kortlægning, som aktørerne nu skal igennem. Arbejdsgruppens medlemmer deltager på lige fod med de nye aktørdeltagere. I de ressourceafdækkende faser af mødet bør arbejdsgruppen imidlertid være relativt tilbageholdende og lyttende, så der gives plads til de nye perspektiver fra aktørerne. De inddragende, dialogskabende og samarbejdsfremmende aspekter af mappingprocessen bør således også fremhæves, herunder muligheden for at der indgås konkrete samarbejdsaftaler med en række af de deltagende aktører. Som beskrevet ovenfor, kan organiseringen af den samlede forebyggende indsats og de mulige roller, som de enkelte aktører kan spille heri således også præsenteres, sådan at de deltagende aktører får mulighed for at overveje, hvordan de bedst hver især vil kunne indgå og bidrage til samarbejdet omkring indsatsen.

¹⁷ I SIRIs manual er de enkelte trin i hver fase af mappingrunden beskrevet nærmere, herunder hvilke materialer der med fordel kan anvendes, og hvordan man konkret kan facilitere de enkelte trin, se SIRI (2022b).

Trin 2-5 i mappingrunde 2 følger overordnet set den samme model som trin 2-5 i mappingrunde 1, dog med den væsentlige forskel, at det i mappingrunde 2 er de deltagende nøgleaktører, som første og fremmest bidrage med deres input til hhv. den fælles og individuelle brainstorm (trin 2 og 3), til at sortere og kvalificere de identificerede aktører ved brug af "hvem-er-de?" kortene (trin 4) og til prioritering af aktørerne ved hjælp af prioriteringsmodellen og interessematrixen (trin 5). Trinnene ser således ud som følger:

2. Fælles brainstorm over steder i området der gør en positiv forskel. (20 min.)

3. Individuel brainstorm om aktører der bidrager positivt ved brug af aktør-kortene (10 min.)

4. Fælles sortering og kvalificering af aktører ved brug af "hvem-er-de?"-kortene. (40 min.)

5. Prioritering af aktører (30 min.)

I kortlægningsrunde 2 foregår dette trin i de mindre aktørgrupper med ca. 6 personer i hver.

Bemærk i øvrigt, at trin 4 og 5 kan forkortes eller helt udelades i mappingrunde 2, hvis der ikke er blevet identificeret andre aktører end dem, der allerede er til stede og/eller blev identificeret i forbindelse med runde 1.

6. Fælles identifikation af udfordringer (30 min.)

I mappingrunde 2 indgår desuden et trin med fokus på en fælles dialog om områdets udfordringer, som faciliteres af arbejdsgruppen. Facilitator bør her sikre, at dialogen kvalificeres fra flere perspektiver, så det bliver klart, om der på tværs af aktørerne er enighed om, at de identificerede udfordringer er reelle. SIRI foreslår, at man blandt andet kan stille en række kvalificerende spørgsmål som fx.

- Er der grupper eller familier, der skaber bekymring i relation til negativ social kontrol i lokalområdet?
- Hører vi om grupper eller familier, som de lokale aktører har svært ved at nå ud til trods behov for støtte?
- Hører vi om grupper, netværker eller familier, der bidrager til at opretholde undertrykkende normer og negativ social kontrol?

Hertil kunne der i relation til belysning af den kollektive udøvelse af negativ social kontrol tilføjes spørgsmål som:

- Er der specifikke dynamikker relateret til kollektiv udøvelse af negativ social kontrol i området, herunder fx i form af rygtedannelse, bagtaleri og mobning? – og i så fald, hvad kendetegner de specifikke dynamikker i området, herunder ift. forskellige offer- og udøver-profiler?

7. Drøftelse af mulige indsatser og samarbejder (30 min.)

I plenum kommer aktørerne med tilkendegivelser om hvilke forslag til indsatser og samarbejder, som kan mobilisere de identificerede ressourcer og imødekomme udfordringerne i lokalområdet.

Her vil det være oplagt, at arbejdsgruppen indledningsvis rammesætter drøftelsen af mulige indsatser ved at tage udgangspunkt i den eksisterende viden om virksomme og lovende tilgange til forebyggelse af negativ social kontrol, der fremhæves i kortlægningsrapporten. På denne måde kan arbejdsgruppen bidrage til at kvalificere drøftelserne og gøre dem målrettede i relation til netop forebyggelse af negativ social kontrol. Samtidig skal der naturligvis også være åbenhed for, at aktørerne kan bidrage med nytænkende og anderledes forslag, som baserer sig på deres egne erfaringer og indsigt i dynamikkerne i det konkrete lokalområde.

8. Planlægning af mappingrunde 3 (30 min.)

Hvis kommunen ønsker også at gennemføre den tredje mappingrunde med fokus på borgerinddragelse, afsluttes mappingrunde 2 med en fælles drøftelse af, hvordan et lokalt arrangement med fokus på borgerinddragelse bedst muligt vil kunne bidrage med yderligere perspektiver til kortlægningen af ressourcer og udfordringer i området. Fokus på dette trin er altså at skabe forudsætningerne for et attraktivt arrangement og at få inviteret til dette.

Samtidig kan det ifølge SIRI med fordel overvejes, om dette trin evt. af tidshensyn bør udskydes til et senere møde eller håndteres som en skriftlig eller mere bilateral øvelse.

Hvis trinnet gennemføres som en fælles drøftelse mellem nøgleaktørerne og arbejdsgruppen, indledes det med, at deltagerne enten i mindre grupper eller én-til-én reflekterer over, hvilke temaer det vil være godt at udbrede kendskab til og at inddrage borgene i. Efterfølgende samles der op på forslagene hertil i plenum.

Igen er det her oplagt, at der tages udgangspunkt i de temaer og tilgange til forebyggelse af negativ social kontrol, som er fremhævet i kortlægningsrapporten, og som er blevet kvalificeret yderligere i et lokalt områdeperspektiv i forbindelse med det foregående trin i mappingrunde 2.

Herefter afklares det, hvilken type af borgerinddragende arrangement der skal være tale om, herunder hvordan det kan gøres attraktivt at deltage i for borgerne, hvor og hvornår det skal afholdes, samt hvordan der bedst kan inviteres til arrangementet.

Et særligt opmærksomhedspunkt er, at arbejdsgruppen med fordel kan opfordre deltagerne til at bidrage med input til, hvordan det borgerinddragende møde kan opnå en bred repræsentation af borgere med forskellige baggrund, herunder ift. køn, etnisk baggrund og alder mv.

Endelig kan der foretages en afsluttende ansvarsfordeling i forhold til, hvem der skal tage sig af hvad i forbindelse med invitationen til og afholdelsen af arrangementet.

9. Afrunding i plenum (10 min.)

Afslutningsvis afrundes mappingrunde 2, ved at facilitatoren kort samler op på mappingrunden og takker deltagerne for deres indsats. Arbejdsgruppen kan herefter kort beskrive den efterfølgende proces. Ud over arbejdet med at organisere det borgerinddragende møde kan det især dreje sig om at kontakte andre aktører for yderligere at afsøge og afklare samarbejdsmuligheder og indsatser.

Gennemføres mappingrunde 2 i mere end ét område, vil det desuden skulle formidles, at indsigterne fra de gennemførte mappingrunder bl.a. bruges til at træffe den endelige afgørelse omkring udvælgelsen af området for indsatsen. Gennemføres mappingrunde 2 kun i et enkelt område, vil det være oplagt at formidle viden om den kommende proces i forhold til organiseringen af den kommende indsats, og hvordan de enkelte aktører vil kunne blive inddraget i forskellige typer af roller, herunder både ledelses- og medarbejdermæssigt i hhv. ledelsesgruppen og bydelsnetværket.¹⁸

Desuden kan mindstekravene for formel deltagelse i den kommende indsats med fordel formidles og begrundes.

10. Arbejdsgruppens opsamling efter mappingrunde 2

I forlængelse af mappingrunde 2 kan arbejdsgruppen med fordel drøfte sammenhænge mellem de identificerede ressourcer og udfordringer i det eller de områder, hvor mapping er foretaget. Der kan bl.a. være eksisterende samarbejder og relationer, som er vigtige at kende til for at forstå de sociale dynamikker, som gør sig gældende i området. Desuden kan nogle af aktørerne være afhængige af hinanden, ligesom flere aktører måske løfter den samme type af opgave på hver deres måde. For at skabe overblik over dette kan der konkret udarbejdes en *netværksanalyse*, som optegner relationerne mellem de forskellige aktører og ressourcer.¹⁹

Desuden kan der eventuelt foretages en række yderligere tiltag med henblik på at styrke arbejdsgruppens indsigt i forskellige lokale aktører relevant for den kommende indsats, herunder for at kunne vurdere deres potentiale ift. at bidrage til indsatsen. Her kan det fx være nødvendigt at indhente yderligere viden om, hvordan de arbejder, hvordan de bygger bro til målgruppen, og hvem de i forvejen samarbejder med. CFBU arbejder med tre forskellige konkrete værktøjer til, hvordan man kan lære en aktør bedre at kende, herunder *Lyttekampagner*, *Endagspraktikker* og *En-til-én samtaler*, som alle kan være relevante værktøjer at benytte. Ved brug af *Lyttekampagner* indsamles viden om en aktørs ønsker og visioner for området. Det kan give arbejdsgruppen vished om, hvad den enkelte aktør brænder for, og hvorledes de kan engageres. *Endagspraktikker* går ud på, at man besøger og følger en aktør. Det kan skabe gensidig vidensudveksling og skabe en relation, der kan udvikle sig til et samarbejde. *En-til-én-samtaler* med en aktør giver en mere dybdegående indsigt i, hvorledes en aktør kan engageres og kan være et afsæt til at iværksætte målrettede tiltag.²⁰ Endelig er det muligt for arbejdsgruppen at arbejde med at konkretisere de nye samarbejdsmuligheder, partnerskaber og indsatser, som blev drøftet med nøgleaktørerne. Her kan arbejdsgruppen genbesøge prioriteringsmodellen eller interesse-matrixen, for at analysere de potentielle samarbejdspartnere mere indgående.²¹

¹⁸ Jf. forslag til organisering af indsatsen i kortlægningsrapporten afsnit 7.2

¹⁹ SIRI (2022b). Konkret kan der bl.a. findes inspiration til udarbejdelse af en netværksanalyse i Lunar et al. (2017).

²⁰ Læs mere om de tre værktøjer i Lunar et al. (2017)

²¹ SIRI (2022b).

TREDJE
MAPPINGRUNDE
BORGERINDDRAGELSE

8 TREDJE MAPPINGRUNDE

I den tredje mappingrunde mødes borgere fra lokalområdet, arbejdsgruppen og nøgleaktørerne, der deltog i kortlægningsrunde 2, i et lokalt beboerinddragende arrangement, hvor et eller flere temaer relateret til indsatsen debatteres og drøftes.

Formålet med at inddrage beboerne er at få deres blik på udfordringer og idéer til løsnings- og handlemuligheder, som kan tænkes med i indsatsen. Samtidig kommer der potentielt også en større forståelse for og medejerskab til indsatsen blandt beboerne, hvis de har været med til at udvikle den og dermed også bedre kan spejle sig i indsatsen og forstå dens formål.

SIRIs guide anbefaler 2-3 timer til et sådant arrangement alt efter, hvor mange temaer der skal drøftes. Konkret kan arrangementet indeholde de følgende punkter:

1. Velkomst og introduktion (15 min.)

Beboerne inddeles i mindre grupper á ca. 6 personer ved bordene med en bordvært tilknyttet, som hjælper med at facilitere dialogen ved hvert enkelt bord. Grupperne bør så vidt muligt have en bred repræsentation af forskellige personer med hensyn til køn, alder, etnicitet m.v. Facilitator indleder med at rammesætte mødet ved at fortælle om formålet med indsatsen, og mødets temaer, samt ønsket om at involvere og inddrage beboerne i lokalområdet gennem dialog og samarbejde. I den forbindelse kan der også opfordres til, at mødet munder ud i en fælles ambition for lokalområdet, som alle kan og vil arbejde for.

2. Oplæg (30 min.)

Arrangementet kan indledes med et fagligt oplæg eller en personlig fortælling. Her er det vigtigt at starte med at skitsere sammenhængen mellem oplægget og mødets temaer.

3. Borddrøftelser (30 min. pr. tema)

Med udgangspunkt i den eller de valgte temaer og refleksionsspørgsmål fra kortlægningsrunde 2, skal grupperne drøfte temaerne ved de enkelte borde - ét tema ad gangen. For at berige den samlede kortlægning kan der her benyttes en tilgang hvor bordværten sørger for at der både drøftes ressourcer, udfordringer og løsningsmuligheder. Efter drøftelsen af hvert tema præsenterer grupperne deres drøftelser i plenum.

4. Afrunding (20 min.)

Facilitator takker for beboernes deltagelse og fremhæver vigtigheden af deres bidrag. Der fortælles desuden om den videre proces, og hvordan beboernes input vil blive anvendt.

5. Opsamling med arbejdsgruppen

Efter arrangementet mødes arbejdsgruppen og samler op på inputtet fra den tredje mappingrunde. Arbejdsgruppen udarbejder på den baggrund et overblik over forslag til aktiviteter i lokalområdet, som kan gennemføres indenfor indsatsens målsætninger.

OPSAMLING OG PLANLÆGNING

9 OPSAMLING OG PLANLÆGNING

Når aktørmappingen er gennemført, står arbejdsgruppen nu med et fælles og samlet overblik over, hvilke ressourcer og udfordringer der gør sig gældende i det (eller de) kortlagte lokalområde(r).

På baggrund af anbefalingerne i SIRIs manual til aktørmapping foreslås det, at arbejdsgruppen mødes kort efter den afsluttende mappingrunde (2 eller 3), så erfaringerne er i frisk erindring. På mødet bør arbejdsgruppen samle op på resultaterne af den eller de gennemførte aktørmapping(er) og planlægge det videre forløb. Arbejdsgruppen kan med fordel også samle al viden om lokale aktører i et overskueligt system fx et excel-ark, og et system for hvordan det opdateres med ny viden om aktører. Det er igen også muligt for arbejdsgruppen at genbesøge prioriteringsmodellen eller interessematrixen, for at for at analysere de potentielle samarbejdspartnere mere indgående, og undersøge om og hvordan denne samarbejdsrelation kan etableres. Til slut er det vigtigt at lægge en konkret plan for, hvad næste skridt er, med konkrete aktiviteter, tidsangivelser, og hvem der er ansvarlig for, at det bliver iværksat.²²

Center for Boligsocial Udvikling har ligeledes udarbejdet en tjekliste til, hvordan man sætter resultaterne af sin mapping i spil, når selve aktørmappingen er gennemført, som arbejdsgruppen med fordel også kan orientere sig i.²³

I kortlægningsrapportens kapitel 7 er der fremlagt et forslag til organiseringen af den kommende områdebaserede indsats til forebyggelse af negativ social kontrol, samt en model for hvilke forskellige typer af roller de enkelte aktører vil kunne indgå i. Det er således oplagt, at resultaterne fra den eller de gennemførte aktørmapping(er) tænkes med ind i den efterfølgende:

- etablering af en organisationsstruktur for indsatsen i det endeligt udvalgte område, herunder fx gennem etablering af et lokalt forankret sekretariat, samt en tværsektoriel ledelsesgruppe og et bydelsnetværk
- udarbejdelse af rammer og betingelser for den efterfølgende on-boarding proces af aktørerne, herunder også i forhold til aktørernes rollefordeling og opsætning af minimumskrav for de formelt deltagende aktører
- proces for udvælgelse, udvikling og iværksættelse af forskellige samarbejdsprojekter og delindsatser.

²² SIRI (2022b)

²³ Lunar et al. (2017) *Mapping af boligområdets ressourcer*.

